

SOSYAL BİLGİLER

(İnsandan İnsana Giden Yol)

Adı & Soyadı: Sınıfı:

Doğru mu? Yanlış mı?

1	İletişimin gerçekleşebilmesi için en az üç kişinin olması, bu kişilerin birbirinden haberdar olması ve iletilecek bir mesajın olması gerekir.		
2	İnsanlar düşünebilme, dinleme, anlama ve konuşma yetenekleri gelişmiş olduğu için iletişimi daha çeşitli ve daha iyi kurarlar.		
3	İletişim sırasında bulunduğumuz ortamdaki eşyaları düzenleme şeklimiz, giysilerimiz iletişimde önemli değildir.		
4	Çevremizde olup bitenleri anlamak ve kendimizi çevremizdekilere anlatabilmek için iletişim kurarız.		
5	İletişimimizi daha etkili hale getirebilmek için bulunduğumuz ortama ve duruma göre doğru yöntem ve araçları tercih etmeliyiz.		

.....Boşluk Doldurma.....

Jest / İletişim / Beden Dili / Mimik / Sözsüz /

1	Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılmasına.....denir.
2iletişim beden hareketleri, jestler, mimikler, ses tonu, fiziksel görüntü ve kıyafetler gibi sözel olmayan birçok unsuru içermektedir.
3	Konuşurken ya da herhangi bir davranışta bulunurken el, kol ve başla yapılan anlamlı davranışa.....denir.
4duygu ve düşüncelerin kaş, göz, ağız ve yüz hareketleriyle anlatılmasıdır.
5jestler, mimikler, ses tonu, kıyafetler, fiziksel görüntü ve hareketler gibi sözsüz iletişim unsurlarından oluşur.

! Unutmayalım !

1	Konuşmamız, susmamız, yüz ifadelerimiz, oturuş biçimimiz, iletişim kurmak için yaptığımız bazı davranışlardır. Ağzımızdan çıkan sesler, çizdiğimiz resimler, konuştuğumuz dil ve kullandığımız yazı iletişim kurmamıza yarar.
2	<u>Sözlü iletişimde, içinde bulunduğumuz duygu durumuna ilişkin ses tonumuz, vücut hareketlerimiz, yüz ifadelerimiz, konuşmanın içeriği kadar etkili olabilir.</u> Kimi zaman beden dilimiz, söyleyeceğimiz sözlerden daha fazla mesaj verir.

Çözelim

1) Etkili iletişimin kurulabilmesi için iyi bir dinleyici ve konuşmacı olmak gerekir. Dinleyiciden ve konuşmadan kaynaklanan sorunlar iletişimi olumsuz etkiler.

Konuşmacıdan Kaynaklı Sorunlar		Dinleyiciden Kaynaklı Sorunlar	
1	İyi hazırlanmamış konuşma metni	a	Dikkatsiz dinleme
2	Eksik bilgi ve mesaj verme	b	Bilgi eksikliği
3	Yanlış anlaşılmaya neden olacak ifadeler kullanma	c	Dinleyici seviyesine uygun konuşmama
4	Aynı ses tonu ile sıkıcı konuşma	d	Geri bildirim yapmama
5	Yetersiz algılama, yanlış yorumlama	e	Ön yargılı dinleme
6	Dinleyiciye karşı ön yargılı olma	f	Soru sormama

Yukarıdaki tabloda etkili iletişimi olumsuz etkileyen bazı sorunlar yer almaktadır. Bu sorunlardan hangileri yer değiştirirse tablodaki bilgiler doğru olur?

- A) 2 – d B) 3 – b C) 5 – c D) 6 – f

3) İletişimde en önemli becerilerden biri iyi bir dinleyici olmaktır.

Aşağıdakilerden hangisini iyi bir dinleyicinin yapmaması gerekir?

- A) Konuşmacıyı sözünü kesmeden dinlemek
B) Konuşmacının söylediklerini anlamaya çalışmak
C) Konuşmacının jest ve mimiklerine dikkat etmek
D) Konuşmacıyla göz teması kurmaktan kaçınmak

(SBS 2011)

SIRA SİZDE

1	“Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşabilir.” Mevlana'nın bu sözü size ne ifade ediyor?
2	İyi bir konuşmacı mısınız yoksa iyi bir dinleyici misiniz? Düşüncenizi sebepleri ile söyleyiniz.
3	İletişimi olumlu ve olumsuz etkileyen durumlar nelerdir? Cevaplarınızı defterinize yazınız.

SB.7.1.1. İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.

Adı & Soyadı: Sınıfı:

Doğru mu? Yanlış mı?

1	"Ben Dili" ile konuşmak, kişinin kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek iletişim kurmasıdır. Kişi karşısındakine empati ile yaklaşır.		
2	Ön yargılar genellikle olumlu olarak karşımıza çıkar. Bu durum toplumda tutum ve davranışlarımızı olumlu yönde etkiler.		
3	Etkili iletişim, hem doğru dinlemeye hem de doğru konuşmaya bağlıdır.		
4	İletişimde beden dilimiz karşımızdaki kişiyi olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilir. Bu yüzden beden dilini doğru kullanmalıyız.		
5	Konuşma yeteneği gelişmiş olanlar, etkili dinleme yapmasalar da toplumsal ve bireysel ilişkileri güçlü olur.		

.....Boşluk Doldurma.....

Duygu / Türkçeyi / Etkin / Empati / Sözsüz /

1kurarak olaylara başkalarının bakış açısı ile bakarız böylelikle çok boyutlu düşünme yeteneğimiz güçlenir.
2	Bedenin duruş biçimi, jest, mimik, giyim, göz teması, duruş mesafesi gibiiletişim kanallarını doğru kullanmak etkili iletişim için gereklidir.
3 doğru kullanmalı ve karşımızdaki kişiye söylemek istediklerimizi sakın, açık, net ve doğru anlaşılacak şekilde ifade etmeliyiz.
4	Ses tonumuz kullandığımız kelimelere farklı bir anlam katabilir. Konuşmada geçen cümlelerinyönü ses tonu ayarlanarak verilebilir.
5	İletişim kurulan kişiyi; yargılamadan, sözünü kesmeden, göz teması kurarak, anlatılmak isteneni tam ve doğru biçimde almayadinleme denir.

! Unutmayalım !

1	Her davranışımızın çevremizde bir etkisi vardır. <u>Günlük hayatımızda çok küçük gibi görünen olumlu iletişim davranışları büyük etkiler meydana getirebilir.</u> Bunun için atmamız gereken ilk adım ailemizle ve çevremizle olan iletişimimizi artırmak olmalıdır. Küçük bir gülümsememizin, ağızımızdan çıkacak güzel bir sözün, karşılaştığımız bir kişiyle selamlaşmamızın ne kadar büyük bir etkiye sahip olduğunu göreceksiniz.
---	--

Çözelim

1) Aşağıdaki kavramlardan hangisinin tanımı yanlış verilmiştir?

- A) **Ön yargı:** Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı
B) **Empati:** Kişinin kendini başkasının yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini doğru olarak anlamaya çalışmasıdır.
C) **Sen Dili:** Yargılayıcı, suçlayıcı ve iletişimi olumsuz etkileyen ifadeler.
D) **Uzlaşma:** İki taraf arasındaki anlaşmazlıktır.

2) Etkileyici konuşma ve etkin dinleme yapabilmek için kitap okuma alışkanlığı kazanmalıyız. Okuduğumuz her kitap kelime dağarcığımıza yeni kelimeler ekler. Bu da insanın daha fazla kavramla düşünebilmesini, kendisini daha iyi ifade edebilmesini ve karşısındakini daha iyi anlayabilmesini sağlar.

Buna göre kitap okumanın bize faydalar arasında;

- I- Kendimizi daha iyi ifade ederiz
II- Karşımızdaki kişiyi daha iyi anlarız
III- Her alanda başarılı oluruz

gibi durumlardan hangisi ya da hangileri gösterilebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) Yalnız III
D) II ve III

3) Aşağıdakilerden hangisi etkili dinleme yöntemleri arasında yer almaz?

- A) Dikkatli bir şekilde konuşmalıyız
B) Konuşmacıya dinlediğimizi hissettirmeyiz
C) Gerektiğinde soru sormak üzere dinlemeliyiz.
D) Önemli kısımları not alarak dinlemeliyiz

4) Bir kişinin çevresiyle sağlıklı iletişim kurabilmesinin ilk basamağı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendini tanıma
B) Hoşgörülü olma
C) Etkileyici konuşabilme
D) Jest ve mimikleri kullanabilme

(İOKBS 2015)

SIRA SİZDE

1

İletişim kurmakta başarılı veya başarısız olmanızı sağlayan özelliklerini aşağıdaki listeden seçiniz. Olumlu olanları yeşil, olumsuz olanları ise kırmızı ile işaretleyin.

Olumlu: Güler yüzlü ve tatlı dilli olma, beden dilini ve ses tonunu etkili kullanma, karşı tarafı etkili dinleme, göz teması, ilgi, empati, farklılıklara saygı, ben dili,

Olumsuz: Önyargı, alaycı konuşma, tehdit etme, lakap takma, argo konuşma, karşıdakinin sözünü kesme, emir verme, sen dili.

SB.7.1.2. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.

SOSYAL BİLGİLER

(Hızlı İletişim Güçlü Toplum)

Adı & Soyadı: Sınıfı:

Doğru mu? Yanlış mı?

1	Olaylardan haberdar olmak, toplumsal gelişmelere uzak kalmamak veya eğlenmek için medya sürekli takip edilmektedir.		
2	Düşünceleri, kararları ve davranışları etkileme gücü olan medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolü, her geçen gün azalmaktadır.		
3	Günümüzde akıllı telefon işitsel, görsel ve birçok fonksiyonu olan etkileşimli bir araç haline gelmiştir.		
4	Genel Ağ, haberi ve bilgiyi pek çok kaynaktan alabilme imkânı sunduğu için bireylerin kişisel gelişimine olumlu katkı sağlamaktadır.		
5	Medyanın görsel, işitsel yayınları kültürel değişimlere neden olduğu gibi farklı kültürler arasındaki etkileşimi de arttırmaktadır.		

.....Boşluk Doldurma.....

Akıllı / Elektronik / Kelimeler / Matbaanın / Ticaret

1	Toplumların değişimini, gelişimini sağlayan bulunuşu, gazeteciliğin gelişmesine ve bir meslek olarak ortaya çıkmasına yol açmıştır.
2	Genel Ağ üzerindenimkânı, bireylerin alışveriş yapma alışkanlıklarını da değiştirmektedir.
3	Kitle iletişim araçlarındaki gelişmeler devlet hizmetlerine de yansımış ve devlet ile birey arasındaki ilişki yavaş yavaş.....ortama taşınmaktadır.
4	Genel Ağ kullanımının yaygınlaşmasıyla yabancı kökenli..... âdeta dilimizi esir almaya başlamıştır.
5	Bireyler arasındaki iletişim telefon ve Genel Ağ kullanımının artmasıyla değişime uğramış ve bayram ziyaretleri yerini bayram mesajlarına bırakmıştır.

! Unutmayalım !

1	Teknoloji sayesinde iletişim araçlarının çeşitliliği artmıştır. Kitle iletişim araçlarının çeşitliliğinin artması medya kavramını ortaya çıkarmıştır. <u>Medya; gazete, dergi, radyo, televizyon ve Genel Ağ gibi kitle iletişim araçlarının tümünü kapsayan genel bir terimdir.</u> Özellikle Genel Ağ'ın getirdiği özgür ve geniş alan kitlelerin seslerini duyurmasını kolaylaştırmıştır. Medyanın, sosyal iletişim ve etkileşim gücü artmıştır.
---	---

Çözelim

1) Yapay zekâ, son yıllarda baş döndürücü bir hızla gelişirken kamuoyu “endişeliler” ve “umutlular” olarak ikiye ayrılıyor. Yapay zekânın eğitim, sağlık, güvenlik, ticaret, ulaşım gibi pek çok alanda fayda sağlayacağı su götürmez bir gerçek. Örneğin, medikal görüntülerden hastalık tanısı koymada, yapay zekâ algoritmalarının çok iyi çalışmakta olduğuna dikkat çekiliyor. Peki ya sağlıklı insanlar... Cep telefonu, genel ağ erişimi, televizyon gibi teknolojik araçlar iletişimi kolaylaştırırsa da bu araçların insanlarda bağımlılık yaratıp yüz yüze iletişimi azalttığı kanıtlanmış durumdadır. Bir de yapay zekânın iletişim araçlarında kullanıldığı düşünülürse insanlar üzerinde yarattığı bağımlılık etkisi iyice artacaktır. Neticede toplumdan soyutlanmış insanların sayısı daha da çoğalacaktır. **Bu metinde teknolojinin hangi alandaki olumsuzluğuna değinilmiştir?**

- A) Sağlık B) Güvenlik C) İletişim D) Ticaret

2) Basın, milletin genel sesidir. Bir milleti aydınlatma ve uyarmada, bir millete gereksindiği fikri gıdayı vermekte, özet olarak bir milletin mutluluk hedefi olan ortak doğrultuda yürümesini teminde, basın başlı başına bir kuvvet, bir okul, bir rehberdir. **Atatürk bu sözü ile basın,**

- I. yönlendirici II. taraf tutucu III. bilgilendirici IV. kamuoyu oluşturucu

özelliklerinden hangilerini taşıması gerektiğini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I. B) II ve III C) II ve IV D) I, III. ve IV.

(İOKBS 2015)

3) Aşağıdakilerden hangisi sosyal medyanın faydalı kullanımına örnek olarak gösterilebilir?

- A) İhtiyaç sahipleri için yardım kampanyaları düzenlemek
B) Zamanın çoğunu sosyal medyada geçirmek
C) Doğruluğundan emin olmadığımız haberleri yaymak
D) Kişisel bilgilerimizi tanımadığımız kişilerle paylaşmak

(İOKBS 2019)

SIRA SİZDE

1	Günümüzde hangi iletişim aracı insanlar üzerinde daha etkilidir? Bunun sebebi nedir? Söyleyiniz.
2	Bir iletişim aracı seçerek bu aracın insanlar arasındaki iletişimi nasıl sağladığını ve bu iletişim aracının sosyal hayatınızdaki değişime etkisini yazınız.
3	Medya araçlarının kültürel değişime etkisi ile ilgili düşüncelerinizi yazınız.

SB.7.1.3. Medyanın sosyal değişim ve etkileşimdeki rolünü tartışır.

Adı & Soyadı: Sınıfı:

Doğru mu? Yanlış mı?

1	İletişim araçlarıyla düşüncelerimizi özgürce açıklarken başkalarının özel bilgi, resim ve yazılarını izinsiz kopyalayabiliriz.		
2	Düşünce özgürlüğünün gerçekleşebilmesi için kitle iletişim özgürlüğünün olmasına gerek yoktur.		
3	Basının haber verme özgürlüğü olduğu gibi vatandaşın da doğru bilgi alma hakkı vardır.		
4	Akıllı cihazların yaygınlaşması ile işletim sistemlerine yerleşen kötü amaçlı yazılımlar özel hayatımızın gizliliğine zarar verebilir.		
5	Ülkemizde radyo ve televizyon yayınlarını RTÜK denetlemektedir.		

.....Boşluk Doldurma.....

Doğru / Kitle İletişim / Tekzip / Sansür / Düşünceyi

1	Haberlerin, olayların, düşüncelerin ve bilgilerin kitle iletişim araçlarıyla serbestçe paylaşılmasınaözgürlüğü denir.
2	Kitle iletişim özgürlüğü, insanların kendilerini söz, yazı, resim gibi yollarla ifade etmesi anlamına gelen açıklama özgürlüğü ile ilişkilidir.
3	Kitle iletişim özgürlüğü içerisinde bireyin sözlü, yazılı veya basılı bilgi ve düşünceyi arama, edinme özgürlüğü olan.....bilgi alma hakkı da bulunur.
4	Yalan ya da yanlış bir haber çıktığında kişiler ve kurumlar haberin düzeltilmesi içinyayınlatırlar.
5her türlü yayının, sinema ve tiyatro eserinin devlet makamları tarafından önceden denetlenmesi ve zararlı içeriğin yasaklanmasıdır.

! Unutmayalım !

1	Kitle İletişim Özgürlüğü ile <u>Özel Hayatın Gizliliği, Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Doğru Bilgi Alma Hakkı</u> arasında bağlantı vardır.
2	Medyanın kitle iletişiminde önemli görevleri ve sorumlulukları vardır. <u>Doğru haber yapma ve yayma, tarafsız olma ve özel hayata saygılı olma medya ve basın yayın kuruluşlarının uyması gereken ilkelerdendir.</u> Medya yayınları çocukların yaşına uygun dil, müzik, mizah, karakterler ve öyküler kullanmalı.

Çözelim

- 1) I-Üretilen bilgiler, dünyanın her yerine kolayca yayılmıştır.
II-Toplumdan kopuk bireylerin sayısında artış yaşanmıştır.
III-Uluslar, birbirlerini daha yakından tanıma imkânı bulmuştur.
IV-Kuşaklar arası kültürel çatışma daha belirgin bir hâle gelmiştir.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri, kitle iletişim araçlarının zararlı etkilerini dile getirmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

(İOKBS 2014)

- 2) Bir televizyon kanalı, üç gün önce haberlerde yayımladığı bir haberin yanlış bilgi içerdiğini, bugünkü programında tekzip yayını ile izleyicilere duyurdu.

Bu tekzip yayını, aşağıdakilerden hangisinin ihlali üzerine yapılmış olabilir?

- A) Özel hayatın gizliliğinin
B) Doğru bilgi alma hakkının
C) Kitle iletişim özgürlüğünün
D) Düşünceyi açıklama özgürlüğünün

(İOKBS 2012)

- 3) **Aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim özgürlüğünün gereği olan bir durumdur?**

- A) Her türlü haber ve düşüncenin serbestçe açıklanması
B) Basın-yayın organlarının taraflı haber yapması
C) Doğruluğundan emin olunmayan bilgilerin açıklanması
D) İnsanların düşüncelerini açıklamaya zorlanması

(SBS 2009)

- 4) Televizyon, radyo, gazete, dergi ve sinema gibi kitle iletişim araçları, kamuoyunun oluşturulmasında ve fikirlerin serbestçe ifadesinde önemli rol oynamaktadır.

Bu açıklamadan kitle iletişim araçları ile ilgili olarak, aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Fikir paylaşımını sağladıkları
B) Yargının kararlarını etkiledikleri
C) Toplumu yönlendiren bilgiler verdikleri
D) Özgür düşünce ortamını oluşturdıkları

(İOKBS 2014)

SIRA SİZDE

1

Arkadaşlarınızla birlikte bir okul gazetesi çıkaracaksınız. Hazırlayacağınız okul gazetesinin hangi prensiplere uygun olması gerektiğini öğrendiklerinizden yola çıkarak yazınız.

SB.7.1.4. İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir.